Lietas Nr. C68347917
Lietas arhīva Nr. C-3479-17/27

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

2017. gada 16. maijā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa tiesnese L. Leja rakstveida procesā Daugavgrīvas ielā 58, Rīgā, izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2017. gada 3. martā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ar atbildētāju vairs nedzīvo kopā un viena rūpējas par bērnu. Atbildētājs līdzekļus bērna uzturam nemaksā.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus /pers. C/ (turpmāk – bērna) uzturam 114,00 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179. pantu. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 348 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

[2] 2017. gada 18. aprīlī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā.

[3] Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots nosūtot tiesas 2017. gada 19. aprīļa paziņojumu.

**Motīvu daļa**

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[4.1] No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ redzams, ka 2009. gada 4. jūnijā dzimis /pers. C/, kura vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

No Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmās daļas noteikumiem izriet, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Savukārt saskaņā ar minētā likuma 24. panta pirmajā daļā noteikto, vecāku pienākums, atbilstoši Civillikuma noteikumiem, ir samērā ar mantas un sabiedrisko stāvokli rūpēties par sava bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu, t.i., dot ēdienu, pajumti, apģērbu, kopt, audzināt un skolot viņu.

Bērnu tiesību konvencijas 27. panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz tādu dzīves līmeni, kāds nepieciešams bērna fiziskai, intelektuālai, garīgai, tikumiskai un sociālai attīstībai. Bet minētā panta otrā daļa paredz, ka vecāki vai viens no viņiem, vai citas par bērnu atbildīgas personas ir galvenie atbildīgie par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem, kā to nosaka Civillikuma 179. panta otrā daļa. Atbilstoši Civillikuma 177. panta pirmajai daļai, līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 177. panta ceturtā daļa noteic, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

No Vienotās migrācijas informācijas sistēmas datu bāzes redzams, ka bērns dzīvo pie prasītājas.

Līdz ar to, ņemot vērā Civillikuma 179. pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

[4.2] Tiesa norāda, ka Civillikuma 179. panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 37) noteic minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 1) katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; 1) katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015. gada 24. novembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" grozījumiem, kas stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī, 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380,00 *euro*.

Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

[5] Uz prasības pieteikuma iesniegšanas dienu bērns sasniedzis septiņu gadu vecumu.

Ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus MK Noteikumu Nr. 37 noteiktajā apmērā, kuru katram vecākam ir pienākums nodrošināt neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa, tiesa atzīst, ka prasītājas prasībā norādīto uzturlīdzekļu apmērs nav pārvērtējams, kā arī nav vērtējams pušu mantiskais stāvoklis, un no atbildētāja prasītājas labā piedzenami līdzekļi bērna uzturam 114,00 *euro* (viens simts četrpadsmit *euro*)

apmērā, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesī līdz bērna pilngadībai.

[6] Nosakot uzturlīdzekļu maksāšanas sākuma termiņu, tiesa, ievērojot Civilprocesa likuma 5. panta sesto daļu, ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556*).

Uzturlīdzekļi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami, sākot no 2017. gada 3. marta, t.i., no prasības iesniegšanas brīža līdz bērna pilngadībai. Piedzenamo uzturlīdzekļu summā ieskaitāmi tie maksājumi, kādus atbildētājs veicis kopš 2017. gada 3. marta.

[7] Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 42. pantam no atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi, kas aprēķināmi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punktu un 35. panta pirmās daļas 3. punktu, kas noteic, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Prasības summa par bērnu ir 1368,00 *euro* (114,00 x 12 = 1368,00 *euro*). Līdz ar ko saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktu par prasību maksājama valsts nodeva 205,20 *euro* (205,20 x 15% = 205,20), kas piedzenama no atbildētāja valsts ienākumos.

Atbilstoši lietā esošai uzziņai ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu kopējais apmērs ir 7,78 *euro*, kas nav samaksāti un kas piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 92.-97., 189.-193., 195. pantu, 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 114,00 *euro* (viens simts četrpadsmit *euro*) apmērā, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesī līdz /pers. C/, personas kods /personas kods/, pilngadībai.

Naudas līdzekļi maksājami uz /pers. A/ AS "Swedbank" bankas kontu Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 205,20 *euro* (divi simti piecus *euro* 20 centus), samaksu veicot Valsts kasei, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķī norādot: valsts nodeva civillietā Nr. C68347917.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,78 *euro* (septiņus *euro* 78 centus), samaksu veicot Tiesu administrācijai, NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499, norādot datus personas vai lietas identificēšanai.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, maksājumus apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas kancelejā.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sagatavošanas dienas – 2017.gada 16. maija, Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese L. Leja